

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 2.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Ogłoszenie.

Do kancelarii Białoruskiej Wojskowej Komisji potrzebni

maszynistka lub maszynista,

umiejący dobrze pisać na maszynie. Wymagana gruntowna znajomość języków białoruskiego i polskiego.

Zgłaszać się: „Grand Hotel” nr. 817 codzien. od 10—3 pop.

Powrót delegacji.

WARSZAWA, 12 sierpnia (Pat) Wydział prasowy M. S. Z. komunikuje: Parlamentarzyści polecy panowie dyrektor Okęcki i major Stamirowski wrócili dziś rano. Rząd sowieków proponuje aby delegacja polska przejechała front dnia 13 b. m. rano. Pełny skład delegacji zostanie zakomunikowany później.

Echa wymiany radjo.

Warszawa, 12 sierpnia. (P. A. T.). Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje:

W nocy z dnia 11 na 12 ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało radjo z Moskwy datowane z 7 sierpnia: „Po przeprowadzeniu badania stwierdzono, że radjostacja w Moskwie nie była w stanie przyjąć naszego oświadczenia z przyczyn od niego niezależnych. Przerwanie nastąpiło wskutek zjawisk atmosferycznych. Korzystając z chwili kiedy pozwoliły na to warunki atmosferyczne komisarz ludowy dla spraw zagranicznych przesłał dnia 7-go sierpnia o godzinie 2-iej m. 24 radjo do rządu polskiego zapytując dlaczego nie udzielono żadnej odpowiedzi na naszą propozycję, uczynioną w Baranowiecach. Przyjmujemy do wiadomości waszą zgodę na rokowania, dotyczące zawarcia rozejmu równocześnie z rokowaniami o preliminarja pokojowe, co zgadza się całkowicie z naszą propozycją z dnia 23-go lipca. Nasza delegacja przybędzie tedy do Mińska 11-go sierpnia. Proponujemy waszym delegatom przejście linii naszego frontu na drodze Siedlec—Międzyrzec—Brześć Litewski 9-go sierpnia o godz. 20-jej.

Komisarz ludowy dla spraw zagranicznych Cziczercin.

Walki wojsk Rzeczypospolitej.

Warszawa, 12 sierpnia (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 11 sierpnia:

Na północnym odcinku wojska nasze opuściły Mławę i Pultusk. 200 ochotniczy pułk ułanów w śmiałym wypadzie na Ciechanów rozbił oddziały przeciwnika, wziął 4 karabiny maszynowe i 100 jeńców. Na linii Wyszaków—Tuszczy—Kałużyn—Żelechów słaby kontakt z nieprzyjacielem.

Oddziały naszej jazdy i piechoty frontu południowego wyparły nieprzyjaciela z Radziejowa, Łopaty, Stanisławczyka i Topolowa.

Nad Strypą walki trwają w dalszym ciągu.

Wojska ukraińskie wzięły w rejonie Buczacza 5 K. M., kancelarję pułku piechoty sowieckiej i znaczną ilość jeńców.

Naczelne dowództwo wojsk polskich,
Sztab generalny.

Słowa, słowa, słowa...

Paryż, 11 sierpnia. (PAT). Hav. „Temps” pisze: Klęska jakoby spotkała Polskę, byłaby bardzo bolesną dla Francji. Polacy wiedzą, jak wytrwale Francja usiłowała służyć ich sprawie. Francja, zarówno jak Anglja, oświadczyły, iż niepodległość Polski musi być utrzymana. Zadaniem sprzymierzonych będzie zbadanie, czy warunki, stawiane przez bolszewików, pozostawiają Polsce istnienie jej niepodległości. Mocarstwa sprzymierzonych nie zajmowały się nigdy wytknięciem granic Rosji z Polską. Rzeczją polaków będzie ocenić, czy Rosja sowiecka przyznaje Polsce granice etnograficzne. Granice za-

chodnie Polski są nietykalne. Wszelki zamach na nie ze strony Niemców byłby pogwałceniem najważniejszych punktów traktatu wersalskiego i stworzyłby niebezpieczeństwo wojny, a tym samym dałby mocarstwu sprzymierzonym prawo zarządzenia przeciwko Niemcom wszelkich środków, uznanych za niezbędne.

Sowiety w okupowanych miejscowościach.

Iskrówka z Moskwy pod datą 6 sierpnia donosi:
Tymczasowe sowiety, utworzone w zajętych miejscowościach Polski i Galicji, rozpoczęły swą działalność. Właściciele ziemscy, kup-

cy, fabrykanci, bankierzy i wszystkie inne zawody, żyjące z wyzysku pracy ludzkiej, zostali wywłaszczeni. Tak samo odebrano jednostkom prawo własności do ziemi, siły wodnej i kopalni i oddano je narodowi. Własność włościan nie została przez to dotknięta.

Galicjski komitet rewolucyjny ogłosił zupełną (!) niepodległość Galicji Wschodniej i zwrócił się do Galicji Zachodniej (!) z propozycją nawiązania z nią stosunków. Komitet ten składa się z Włodzimierza Katońskiego (przewodniczący), Michała Barana, Jana Nemolowskiego (?) i Kazimierza Litwinowskiego*.

„Petit Journal” o sytuacji na froncie polsko-rosyjskim.

Paryż, 11 sierpnia. (PAT) — Według „Petit Journal” rzeczoznawcy wojskowi, którzy rozpatrywali sytuację na froncie polsko-rosyjskim doszli do wniosku że wystarczyłoby 150 tysięcy żołnierza aby wstrzymać rozpad wojsk czerwonych. Tenże dziennik zapewnia, że rosjanie ścieśliby wprowadzić rządy bolszewików w Polsce i jest przekonany, że jeśli Warszawa nie będzie do środy, przed zebraniem się w Mińsku, zajęta, bolszewicy wymyślą nową zwłokę by odroczyć zawieszenie broni mimo dążenia ze strony Polski by szybko zakończyć dyskusję.

Częściowe wstrzymanie ruchu pocztowego we Wschodniej Galicji.

Warszawa, 12 sierpnia. (Pat). W urzędach pocztowych położonych na wschód od linii kolejowej Ławoczno, Kole, Stryj, Chodorów, Lwów, Rawa Ruska i Belżec z przyłączeniem urzędów leżących na tej linii wstrzymano aż do odwołania przyjmowanie i wypłatę przekazów i w listy do pocztowej kasy oszczędności. Urzędowy ruch pakietowy i przesyłek wartościowych, oraz prywatnych przesyłek polecanych, prywatny ruch pakietowy i przesyłek wartościowych jako też prywatny ruch telegraficzny i telefoniczny międzymiastowy w tych urzędach został wstrzymany. Obrót przesyłek listowych zwykłych oraz urzędowych, polecanych, jako też ruch telegraficzny i telefoniczny urzędowy utrzymuje się w tych urzędach nadal.

Podróż premiera.

Warszawa, 12 sierpnia (PAT) Prezydjum Rady ministrów komunikuje: Pan prezydent ministrów Witos wyjechał wczoraj wieczór w towarzystwie pana szefa sekcji Studińskiego do Poznania na 2 dniowy objazd.

Rozkaz ministra wojny gen. Sosnkowskiego.

„Obejmuję stanowisko ministra spraw wojskowych, od którego przyjęcia niejednokrotnie się uchylałem, uważając, iż wieli jest starszych i więcej doświadczonych odemnie. Kierowałem się tym razem przekonaniem, że w przełomowej chwili, gdy wróg prze do wrót stolicy, nikomu nie wolno

odrzucać ciężaru odpowiedzialności na jego barki wkładanego.

Stając do pracy z gotowością oddania jej wszystkich sił moich — tego samego wymagać będą od podwładnych. Żądać będą, aby obowiązki służby spełniane były bez najmniejszego zaniedbania. — Wszelka opieszałość, karygodna zawsze, dziś przyczynia armji i Państwu szkody niepowetowane i dlatego staje się przestępstwem, graniejącem se zdradą. Żadnym zaniedbaniom pobiłać nie mam zamiaru i zasadzie tej postaram się dać wyraz praktyczny w najbliższym czasie.

Kto w tych czasach obowiązków swych nie będzie pełnił należyście, dopuści się zaniedbań i opieszałości służbowej, ten podpisze na siebie wyrok, stwierdzając, że nie go dzień jest nosić mundur ofiera polskiej armji i pozostać w jej szeregach.

Wszyscy dowódcy pamiętają muszą o tem, że nie spełniają jeszcze swego obowiązku, pracując sami z poświęceniem i gorliwością. Winni również z całą surowością, jakiej wymaga chwila, wymódzić pełny wysiłek pracy ze strony wszystkich swych podwładnych.

Wobec powagi położenia i gwałtownego biegu wydarzeń wszystkie być muszą wszystkie siły w miarę ich istotnej wartości. Nie czekając na ostateczne uregulowanie tak zawikłanych w armji naszych stosunków rang i starszeństwa, będę się w dziedzinie personalnej kierował jedynie względami na umiejtność pracy i świadomość odpowiedzialności, z pominięciem — jeśli zajdzie tego potrzeba — względów hierarchji wojskowej. — Tak samo postępować mają dowódcy okręgów generalnych. Dla każdego, kto wykaze w umiejtności i wyjętej pracy swe

Nagroda mk. 1000 ZAGINĄŁ PORTFEL,

zawierający paszport na imię Hermana Gerszonowicza, patent, świadectwo Pożyczki Państwowej inne dokumenty. Odnieść proszę do p. K. Barucha, Wschodnia 76, gdzie uczniemu znalazcy zostanie wypłacona nagroda powyższa. 513—3

kwalifikacje, otworem staje droga do odpowiedzialnych funkcji. — Właściwy człowiek na właściwym miejscu — oto zasada bardziej niż kiedykolwiek konieczna i niezbędna.

Witając podległe mi wojska hasłem wyjętej pracy, obolałbym, aby zapanowała wśród nas jednolicie wiara w to, że naród polski i jego armja stać na odwrócenie biegu wypadków i złamanie wroga, trzeba tylko żelaznej woli i nieustannej pracy. Zasoby kraju, siła moralna i materialna narodu i armji dalekie są od wyczerpania. W pełnym poczuciu przewagi moralnej, jaką my obrońcy całości i wolności Ojczyzny posiadamy wobec wroga — jeźdźcy, w pełnej świadomości, jaką armja polska za los Ojczyzny ponosi — położymy naszym wytrwałym trudem fundament pod zwycięstwo, które koledzy nasi trawym wysiłkiem na froncie osiągnąć muszą i osiągną. Każdy żołnierz, oficer czy szeregowiec, do głębi przeniknąć się musi hasłem wyjętej pracy, hartu i woli.

Spełnimy wszyscy swój obowiązek.

Kamieniew do Lloyd George’a.

Warszawa, 12 sierpnia. (PAT). Treść listu z dnia 5 sierpnia, wystosowanego przez Kamieniewa do Lloyda George’a:

Mam zaszczyt zakomunikować panu, że wczoraj wysłałem do mego rządu telegram, zawiadamiający o pańskim wczorajszym oświadczeniu w sprawie zdeklarowania się rządu angielskiego po stronie Polski, jakoteż w sprawie znwołnienia blokady Rosji, wskutek wkroczenia wojsk rządu sowieckiego w granice Polski etnograficzne. Równocześnie w związku z wzmianką, zawartą w nocie angielskiej dnia 3 sierpnia, odnoszącej się do zwłoki w rokowaniach między Rosją a Polską, otrzymałem polecenie od mego rządu, aby zwrócić pańską uwagę na następujące fakty. W nocie do pana Cziczercina z dnia 20 lipca lord Curson powiadomił go, iż rząd polski został wezwany przez swych sprzymierzeńców do bezwzględnego rozpoczęcia rokowań w sprawie rozejmu i pokoju. Dnia 22 lipca otrzymano w Moskwie depezę, podpisaną przez ks. Sapiełę, polskiego ministra spraw zagranicznych, proponującą, zgodnie ze wskazówkami sprzymierzonych rozpoczęcie rokowań w sprawie rozejmu i pokoju. Równocześnie otrzymano depezę od gen. Rozwadowskiego, szefa polskiego sztabu generalnego, oznaczającą 30 lipca, jako datę apokliza delegatów obydwu stron. Dnia 22 lipca pan Cziczercin, w imieniu rządu sowieków, zawiadomił rząd polski o zgodzie na rozpoczęcie rokowań w sprawie rozejmu i pokoju. Delegaci polscy przeszli linję frontu, gdzie umówiono, i spotkali delegatów rosyjskich w Baranowiecach. Okazało się atoli, że wbrew umowie, ustalonej na mocy poprzedniej wymiany depeze, delegaci polscy zostali upoważnieni jedynie do traktowania o sprawach wojskowych i otrzymali pełnomocnictwa jedynie od komendy wojskowej. Z faktów powyższych wynika jasno, że tak ograniczone pełnomocnictwo nie odpowiadało zadaniu, jakim miała się zająć konferencja delegatów, zgodnie z propozycjami, zarówno rządu angielskiego, jak i rosyjskiego. Rozumie się samo przez się, że rosyjski rząd sowieków nie pragnie i nigdy nie pragnął łączęć rokowań w sprawie rozejmu z rokowaniami w sprawie ostatecznego traktatu pokojowego między Polską i Rosją. Mimo to jest rzeczą nieunikniową, aby rokowania rozejmowe obejmowały rokowania, dotyczące pewnych warunków i rekojmi poza sprawami ściśle militarnymi. Historia ataku polskiego przeciwko Rosji, oczywiste dowody systematycznej i nieprzerwanej pomocy, udzielanej Polsce przez Francję, wreszcie obecność na prawem skrzydle armji polskiej wojsk gen. Wrangla, popieranego również przez rząd francuski, wszystko to zmusza rosyjski rząd sowieków, aby się domagał włączenia do warunków rozejmu z Polską pewnych gwarancji,

któreby zapobiegły wszelkim ze strony Polski usiłowaniu wyzyskania okresu rozejmu dla wznowienia kroków nieprzyjacielskich przeciw Rosji. Gwarancje te musiałyby obejmować częścią rozbrojenie, zaprzestanie poboru zarówno rekrutów, jak i ochotników i t. d. Brak upoważnienia do traktowania takich spraw przez delegatów polskich zmusił delegatów rosyjskich do zaproponowania, aby delegacja polska uzyskała od swego rządu rozszerzenie pełnomocnictw, celem przyspieszenia sprawy.

Delegaci rosyjscy zgodzili się na rozpoczęcie rokowań rozejmowych zaraz po otrzymaniu iskrówki z Warszawy o tem, że wysłano już kurjera z nowymi pełnomocnictwami. Lecz delegaci polscy nie zgodzili się na to, postanawiając wrócić do Warszawy i odsuwając w ten sposób termin rozpoczęcia rokowań o rozejm. Prawo międzynarodowe i zwyczaj wojenny nie znał wypadku, aby armja jednej ze stron wojnującej zawiesiła działania wojenne przed zawarciem rozejmu. Jest więc rzeczą oczywistą, że armja sowieńska nie przerywała swego pochodu, który, będąc jedynie operacją wojskową nie stanowi zamachu na niezawisłość i całość państwa polskiego w granicach etnograficznych. Rosyjski rząd sowieński zobowiązał się wielokrotnie do szanowania w całej pełni niepodległości Polski i prawa ludu polskiego do politycznego samokreślenia, zaś zamierzone warunki rozejmu i pokoju nie zawierają zgola żadnego ograniczenia narodu polskiego pod tym względem. Jedyne przeszkodą na drodze do rozpoczęcia rokowań, mających na celu zawieszenie operacji wojennych, jest w tej chwili nieobecność delegatów polski. Przedstawiciele rosyjskiego rządu sowieńskiego oczekują ich powrotu dla niezwłocznego rozpoczęcia rokowań. Z zachowania się rządu polskiego odnośnie do silnego poparcia z zewnątrz powstrzymały delegatów polskich od stawienia się możliwie jaknajprędzej na wszeczęcie rokowań z delegatami rosyjskimi. — Wedle propozycji konferencji londyńskiej, jak to wyraźnie zaznacza nota angielska z dnia 20 lipca, rząd angielski nie ma najmniejszej chęci obstawiania przy przyłączeniu innych państw do narzuconych rokowań z Polską. Pan Cziczerin w nocie swojej z dnia 22 lipca proponował konferencję wyłącznie z głównymi mocarstwami sprzymierzonymi. Pożytek takiej konferencji, a nie innej, dla sprawy pokoju polega na tem, że bez pomocy tych kierowniczych mocarstw, inne państwa nie będą mogły walczyć przeciwko nam i że taka konferencja da faktycznie rękojmię powszechnego pokoju europejskiego. Jesteśmy o iagle zdania, że bezpośrednie rokowania z Polską, jako też przy dobrej woli przyznania państwu polskiemu szerszych granic, niż oznaczona przez Radę Najwyższą, a zakomunikowana w nocie angielskiej z dnia 11 lipca.

Konferencja w Londynie pomiędzy kierownikami mocarstwami sprzymierzonymi a Rosją miałaby na celu uregulowanie międzynarodowego stanowiska Rosji, jakoteż załatwienie wszystkich spraw pomiędzy ostatnią a sprzymierzonymi z korzyścią dla pokoju powszechnego.

Podpisano Kamieniew.

Lloyd George ostrzega bolszewików.

Londyn, 12 sierpnia. (PAT) Havas. Lloyd George odpowiada na pytanie wysłane do rządu oświadczył, że Anglja apeluje obecnie do Ameryki i jest przekonana, że mimo różnych poglądów w kwestji Ligii narodów, stanowisko Ameryki w odniesieniu do sprawy niezawisłości Polski będzie zgodne.

Lloyd George oświadczył następnie, że gdyby rokowania pokojowe się rozbiły, Anglja będzie miała wolną rękę. Będzie mogła wyekwipować armję Wrangla a rokowania gospodarcze ustaną. Lloyd George odpiera pewne aluzje, jakoby rząd był w spisku z reakcją, celem zniszczenia demokracji rządów.

Lloyd George odczytuje deklarację socjalistów angielskich, którzy nie chcą uznać w siewiatkach organizacji demokratycznych charakterystyczną sowieńską, jako oligarchję rosyjską. Usnaliśmy powiada Lloyd George trzy rewolucyjne rządy, lecz zerwaliśmy ze sowiekami ponieważ nie dotrzymują zobowiązań. Obecnie sowieki jeśli chcą pokoju to mogą mieć jeśli jednakowoż celem ich jest zniszczenie instytucji to się zawiedą.

W związku z powyższym podał Lloyd George różnicę między gwarancjami wymaganymi przez naród zwyczajni mającymi uobronić od ponownych aktów zaochotniczych a wszelkimi warunkami zawierającymi zamiar zniszczenia niepodległości narodów. Sytuacja jest poważna. Europa ma do powiedzenia ważne słowo na rzecz

już dawno, a marsz wojsk polskich na Kijów miał właśnie na celu niedopuszczenie do koncentracji wojsk i materjału, o czym się już dowiedziano.

Obeonie chodzi o to, czy zapobiec krokom agresywnym ze strony Niemiec na wypadek, gdyby Niemcy usiłowały odebrać część obszaru polskiego. "Temps" wyraża zadowolenie z noty amerykańskiej, która oświadcza się za niezawisłością Polski i nietykalności a jej granice odrzuca ideę konferencji europejskiej uznania rządu bolszewickiego.

Przeciwko Interwencji na rzecz Polski.

Paryż, 12 sierpnia. (PAT) Rad. Niezawisli i liberali odbyli w Londynie zgromadzenie, na którym postanowili założyć protest przeciwko jakiegobądź interwencji Anglii w konflikcie rosyjsko-polskim, bądź przez zastosowanie ze strony rządu angielskiego blokady przeciw Rosji, bądź przez wysyłkę wojska, lub amunicii do Polski. Robotnicy domagają się od rządu współdziałania w sprawie przywrócenia ogólnego pokoju.

Wyczekujące stanowisko Anglii.

Londyn, 12 sierpnia. (PAT) — Havas. — Prawdopodobnie Krassin i Kamieniew otrzymają upoważnienie pozostania w Londynie do środy, a rząd angielski będzie mógł dowiedzieć się o rezultacie konferencji w Mińsku.

O pomoc Ameryki.

Waszyngton, 12 sierpnia. (PAT) Poseł polski Lubomirski oświadczył, iż Polska zwróci się do Stanów Zjednoczonych z żądaniem niezwłocznej pomocy w walce przeciwko Rosji. Uczyni to opletając się, iż zapewnienie zawarte w nocie rządu amerykańskiego a głoszące, że stany Zjednoczone będą popierały Polskę aby utrzymać jej niepodległość i całość terytorjalną. Jak zapewniają rząd Stanów oczekuje na wyniki rokowań w Mińsku, zanim ustali środki niezbędne dla utrzymania uroczystej obietnicy utrzymania niepodległości polskiej.

Półdnu, 12 sierpnia. (PAT) Radjo. Z Waszyngtonu donoszą, że amerykański departament stanu oświadczył, że Stany Zjednoczone użyją wszystkich środków, aby za-

pełnić niepodległość Polski i że Ameryka jest przeciwną uznaniu rządu sowieńców i udziału w konferencji londyńskiej nie weźmie.

Akcja polaków w Ameryce.

Nowy Jork, 12 sierpnia. (Pat) Polacy amerykańscy zwołują mityngi w 100 miastach Stanów Zjednoczonych celem wydelegowania deputacji do prezydenta Wilsona w sprawie pomocy dla Polski.

Ameryka nie uznaje rządu bolszewickiego.

Waszyngton, 12 sierpnia. (PAT) Havas. — W kołach dyplomatycznych panuje przekonanie, iż fakt, że wybrano Włochy dla przesłania im własnie noty amerykańskiej jest zrócznym sposobem przestrzenia przeciwko wszelkim zamiarom uznania bolszewików.

Stanowisko konferencji w Hythe.

Paryż, 12 sierpnia. (P. A. T.). Havas. Korespondent dziennika "Temps" donosi z Londynu, że ogromnie niemiłe wrażenie w kołach konferencji wywołały niedawne usiłowania bolszewików by zyskać na czasie i starać się zająć Warszawę zanim jeszcze będą rozpoczęte rokowania w sprawie zawieszenia broni. Wyczekiwanie niewiadomego rezultatu konferencji mińskiej byłoby w skutkach bardziej przykre aniżeli interwencja bezpośrednia. Konferencja w Hythe postanowiła udzielić upoważnienia do wysłania nowej noty domagającej się:

- 1) by rząd moskiewski ogłosił warunki jakie zamierza postawić Pol cej
- 2) by konferencja w Mińsku starała się osiągnąć w ciągu 24 godzin zgodę generalną na punkty istotne tak by można bezpośrednio zatrzymać kroki nieprzyjacielskie;
- 3) by konferencja ogłosiła w całość sprawozdanie ze swojej dyskusji.

O rząd Wrangla.

Paryż, 12 sierpnia. (P.A.T.) Hav. Francja uznała rząd Wrangla.

Półdnu, 12 sierpnia. (P. A. T.). Radjo. Z Paryża donoszą, że rząd francuski biorąc pod uwagę sukcesy i wzrost wpływów generała Wrangla zdecydował się uznać rząd południowej Rosji. Francuski agent dyplomatyczny tytułem wysokiego komisarza został wydelegowany do Sewastopola. Rząd francuski wydał swojemu attache handlowemu w Londynie rozkaz aby nie brał udziału w żadnej konferencji z Kamieniewem i Krassinem. Francuski minister spraw zagranicznych potwierdza decyzję uznania rządu gen. Wrangla i udzielenia mu wielkiej pomocy materjalnej. Francja zawiadomiła o tem Lloyd George'a oficjalnie.

O uznanie Wrangla.

Londyn, 12 sierpnia. (PAT) Havas. W izbie gmin przywódca partji liberalnej zapytywał rząd, czy prawdziwą jest depesza donosząca, że Francja uznaje rząd gen. Wrangla i czy Francja zawiadomiła o swem stanowisku Anglię. Odpowiadając na to

pytanie Lloyd George oświadcza, że wyczytał tę wiadomość w dziennikach, lecz że nie otrzymał w tej sprawie żadnego urzędowego oświadczenia. Lloyd George zauważył następnie, że na ostatniej konferencji z Millerandem nie było mowy o uznaniu rządu Wrangla, lecz tylko że stanowisko zajęte przez rząd francuski wobec

gen. Wrangla, nie jest identyczny ze stanowiskiem z jakiegajmu je rząd angielski.

Francja zamierza podtrzymać gen. Wrangla, Anglja czy-niłaby to samo na wypadek, gdyby nie zakres pewnej ewentualności, o której poprzednio minister wspomniął w Izbie gmin. W każdym razie sprzymierzeńcy nie dysputowali uznania rządu gen. Wrangla.

Pokój lotewsko-rosyjski.

Wygodne warunki dla Łotwy.

Libawa, 12 sierpnia. (PAT). Radjo. Dalszaj o godz. 12 min. 45 został podpisany traktat pokojowy lotewsko-rosyjski. Najważniejsze warunki są: 1) Rosja uznaje suwerenną niezawisłość republiki lotewskiej, oba państwa zrzekają się praw do odszkodowania wojennego i dolożą starań, by wzajemnie pomagać sobie przy naprawie tego, co wojna zniszczyła. 2) Rosja zobowiązuje się wrócić materjały, ewakuowane z Łotwy w czasie wojny, jako to materjały kolejowe, okręty, własność państwa i organizacji apolitycznych, banków, archiwa, dokumenty i t. d. 3) Rosja zamiast tych przedmiotów może dać kompensatę w srocie, jako zalozkę. Łotwa otrzyma w ciągu 2 miesięcy po ratyfikacji traktatu 4 miliony rubli w srocie. 4) Łotwa wolna jest od odpowiedzialności wszelkiej za długi państwowe Rosji. 5) Łotwa otrzymuje koncesje na eksploatację 100 tysięcy dziesięcin lasu. 6) Łotwa i Rosja, po ratyfikacji traktatu pokojowego, zawrą traktat handlowy i podejmą stosunki dyplomatyczne i konsularne. Kroki nieprzyjacielskie kończą się z dniem 13 sierpnia.

O porozumienie między bolszewikami i Rumunją.

Horsea, 12 sierpnia. (P. A. T.). „Evening Standard” donosi, że rząd sowieńców zwrócił się do rządu rumuńskiego z zamiarem nawiązania pertraktacji pokojowych leez rząd rumuński stanął na stanowisku projekta konferencji londyńskiej.

Bolszewicy nie dadzą Ukrainie autonomii.

Nanen, 12 sierpnia. (P. A. T.). Radjo. Według źródeł niemieckich obecnie partje wszelkich odcięci w Rosji zgodnie odrzucają projekt autonomii dla Ukrainy. Do niedawna jeszcze bolszewicy zamierzali dać Ukrainie pewnego rodzaju niepodległość. Obecnie stanęli na tym stanowisku na jakim stał rząd carski.

Kontrewolucja w Baku.

Wiedeń, 12 sierpnia. (P. A. T.). W. B. K. notuje doniesienie Reutera, że w Baku wybuchła rewolucja przeciwko bolszewikom.

Odezwa P. P. S. do socjalistów włoskich.

Wałcz, 12 sierpnia. (PAT) Radjo. — Z Medjolana donoszą: Polska partja socjalistyczna wystosowała do dzienników odezwy telefoniczną, którą stara się pozyskać socjalistów włoskich dla sprawy polskiej. Włoski organ socjalistyczny popiera te starania.

Lwów na ekwipunek dla ochotników.

Lwów, 12 sierpnia. (P. A. T.). Na dzisiejszem posiedzeniu Rady miejskiej przyjęto wśród oklasków wniosek udzielenia kredytu w wysokości 1 miljarca marek na cele wyekwipowania żołnierzy z zastrzeżeniem, że kwota ta ma być użyta dla armji ochotniczej rekrutującej się z mieszkańców Lwowa. Upoważniono prezydium miasta do poczynienia potrzebnych zakupów na ten cel.

Łódź.

Z Rady Miejskiej.

Dzisiaj, w piątek, o godz. 5-ej po południu odbędzie się w siedzibie Radzieckiej nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek dzienny obejmuje: 1) wnioski: a) magistratu w sprawie uposażenia pracowników miejskich, b) prezydium Rady Miejskiej quorum; 2) wybór jednego członka m. (na miejsce ławnika Klocmana).

600-milijonowy budżet miasta.

Opracowany przez magistrat i złożony członkom komisji skarbowej i do spraw ogólnych przy Radzie Miejskiej do rozważenia i wyrażenia swej opinii budżet na rok 1920—21 przewiduje we wpływach wydatkach marek 608,361,936. W sumie tej znajduje się dział wydatku zapowiadania miasta w sumie mk. 236,907,000 oraz komitetu rozdania chleba i maki w sumie 197,292,000.

Zapomogi jednorazowe dla rodzin ochotników.

Wyplacenie jednorazowych bezwrotnych zapomóg rodzinom szeregowych, którzy po dniu 6 lipca r. b. zgłosili się jako ochotnicy do służby czynnej w wejsku polskiem reguluje się w sposób następujący:

Zapomogi wypłaca komisja gospodarstwa t. j. baonu zapasowego (zw. P.K.U.), gdzie ochotnik zgłosił się do służby czynnej. Wypłatę uskutecznić należy nie na ręce ochotnika, a wprost rodzinie, o ile przedłożono: 1) Zaświadczenie o przydziale służbowym odnośnie ochotnika, wydane przez władzę wojskową, która go do służby czynnej przyjęła.

2. Zaświadczenie od właściwej władzy cywilnej (magistraty, komisariat, starostwo, gmina i t. d.), stwierdzające, że rodzina ochotnika była rzeczywiście utrzymywana przez niego, że leży pod jego opieką, oraz że przez wstąpienie ochotnika do wojska, był jej materialny jest zagrożony.

Wymienione zaświadczenia zupełnie wystarczają do uzyskania wsparcia, specjalne podania są niepotrzebne.

Komisja zbada na miejscu przedłożone dowody, przyczem, w razie poważnej wątpliwości, może jeszcze zażądać ich uzupełnienia. Po sprawdzeniu zapomoga natychmiast jest wypłacana gładzącej się rodzinie. Pozatem będą niebawem ogłoszone przepisy wykonawcze w sprawie wypłaty stałych zapomóg dla rodzin ochotników.

Przedłużenie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych.

Komisarz rządu na m. Łódź wydał nowe rozporządzenie w sprawie przedłużenia zakazu sprzedaży lub podawania wszelkich napojów alkoholowych w obrębie m. Łodzi przez cały czas trwania poboru wojskowego (poprzednie rozporządzenie obowiązywało do 10 sierpnia r. b.)

O terminie zniesienia powyższego zakazu będą wydane specjalne obwieszczenia.

Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do mk. 20,000 lub aresztu do 1 miesiąca. W razie zaś powtórzenia przekroczenia—grzywny do 100,000 mk. lub aresztu do 3-ich miesięcy.

Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone jednocześnie. Nadto może być cofnięta koncesja na sprzedaż lub wyszynk napojów alkoholowych.

Akcja odbudowy gospodarstw w powiecie łódzkim.

Z powodu braku drzewa budulcowego w pow. łódzkim i funduszy akcja odbudowy gospodarstw, zniesionych przez wojnę, jest zupełnie sparaliżowana. Jednocześnie zaś grozi niebezpieczeństwo, iż szkoły, urzędy gminne, różne instytucje społeczne i humanitarne będą musiały w braku drzewa opałowego, który już obecnie daje się wszystkim mieszkańcom powiatu bardzo dotkliwie odczuwać—przerwać w zupełności swoją działalność.

Według obliczeń zapotrzebowanie drzewa budulcowego dla odbudowy gospodarstw wynosi na rok bieżący 31,200 metrów sześciennych. Celem pokrycia powyższego zapotrzebowania ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych dokonało zajęcia drzewa okragłego i obrobionego w majątkach prywatnych, mianowicie w lasach w Beldowie, Wiączyń, Peczniwie, Lućmierzu, razem około 19,000 metrów sześciennych.

Ponadto państwowa inspekcja leśna, która w myśl obowiązujących ustaw powinna w pierwszym rzędzie oddać cały zapas budulca do dyspozycji P. K. R. N., zakomunikowała, że leśnictwa Molenda i Szankwin będą mogły oddać około 40,000 metrów sześciennych na cele odbudowy. Lasy rządowe dostarczą zamiast 4,000 metrów zaledwie 798 metrów sześciennych.

Komenda Straży Obywatelskiej.

Podaje się do wiadomości, że Biuro Zaciągowe S. O. przy ulicy Aleksandrowskiej pod № 51 zostało przeniesione do lokalu przy ul. Zgierskiej pod № 7 (wejście z Placu Kościelnego).

Biura Zao. S. O. są czynne od 9 do 1 i od 3 do 7 w. Oględziny lekarskie już zarejestrowanych ochotników odbywają się codziennie od 9 do 11 r. i od 3 do 5 po południu.

Działalność agitacyjna sekcji propagandy.

Podczas ostatniego niedzielnego Święta Żołnierza sekcja propagandy rozwinęła działalność celem uświadomienia szerokiemi mas publiczności o obecnej sytuacji politycznej Państwa Polskiego. Po defiladzie wojskowej do zebranych przy ul. Piotrkowskiej tłumów, w liczbie około 30 tysięcy osób wygłoszono w pięciu miejscach przemowy z balkonów i samochodów.

Przed kościołami, po ukończonych nabożeństwach, wszędzie zaświadczano zebraniom, na których mówcy wyraziście obrazowali słuchaczom krytyczne położenie kraju i konieczność wzbudzenia i wzmocnienia ducha ofiarności obywatelskiej. Na przemówieniach było obecnych około 20,000 osób.

O godz. 12 odbyły się na Górnym Ryнку, na Bałutach i na Placu Wolności wiece, które ściągnęły, mniej więcej, 15,000 osób. Wreszcie o godz. 7 wiecz. weterani 63 roku w ogrodzie Gospody Żołnierskiej zorganizowali wiece, na którym, obok przedstawicieli powstańców, mówili także osiowli mężczyźni wszystkich powiatów województwa łódzkiego. Wreszcie wieczorem na placu przed kaplicą Św. Wojciecha przy ul. Rogowskiej odbył się wiec, w którym wzięło udział ok. 2000 osób.

Oprócz zebrania pod gołem niebem, w 14 kinach, po brzegi wypełnionych publicznością, wygłoszono kilkakrotnie przemówienia (ogółem około 40).

Nie zapomniano także o powinności. Przeważnie siłami sekcji propagandy zwolano szereg zebrani. W Kutnowskim odbyły się 4 wiece, w Łaskim 5, w Świeradzkim 4. Ogółem zmobilizowano mówców 40, w ten niemal wszystkich wybitniejszych działaczy społecznych łódzkich.

Z Tow. Czerwonego Krzyża.

Zarząd Tow. Czerwonego Krzyża otwiera w tych dniach szpital własny na 150 łóżek, przy ulicy Ewangielickiej 11.

Prócz tego Tow. utrzymuje 65 łóżek w szpitalu ewangelickim przy ul. Północnej i 100 łóżek w szpitalu w Radogoszczu, oraz ma zapewnionych dla wojskowych 90 łóżek w szpitalu Poznańskich, 30 łóżek w lecznicy „Unitas” i 80 łóżek w klinice dr. Tochtermana przy ul. Podleśnej.

Sprawy przemysłowe.

Według informacji sfer międzynarodowych od kilku dni zauważyć się daje w Łodzi pewne ożywienie w ruchu przemysłowo-handlowym. Towary bawełniane podniosły się w cenie o 15 do 30 proc., co przypisują pogłoskom o rychłym zawieszeniu broni. Ujawnia się popyt na towary. W ostatnim czasie przybyło do Łodzi z Małopolski, oraz innych okolic wielu kupców, jak również wiościan, którzy dokonywują zakupów różnych

towarów, znajdujących się na składzie.

Stwierdzić należy, że cena bawełny podniosła się o 50 mk na kilo. Od dwóch dni fabrykanci miejscowi otrzymują zapotrzebowania na towary zimowo.

W sprawie taryfy za energię elektryczną.

W kwietniu r. b. magistrat m. Łodzi został zaskoczony bezprawem rozporządzeniem urzędu elektryfikacyjnego w sprawie podwyższenia taryfy za energię elektryczną. W myśl tego rozporządzenia opłata została podniesiona do mk. 3,50 za 1 kw.godz. światła i mk. 1,15 za jeden kw. godz. napędu, gdy samokoszt wytwarzanej energii według obliczeń rzeczoznawców magistratu wynosił mk. 1,65 za 1 kw. godz. światła i mk. 1,45 za 1 kw. godz. napędu.

Na mocy umowy koncesyjnej z elektrownią podwyższenie taryfy może nastąpić tylko za zgodą Rady Miejskiej. Urząd elektryfikacyjny, będący jedynie organem kontrolującym i opiniodawczym, naruszając wzmiarkowaną umowę, przywłaszczył sobie w danym wypadku atrybucje władzy prawodawczej, która jest wyłącznym przywilejem Sejmu. W ten sposób narzucona została miastu taryfa, opracowana przez U. E. podług swego uznania i bez zgody najwłaśniejszego kontrahenta, jakim jest magistrat. Arbitralne rozporządzenie U. E. jest nie tylko jakrawem pogwałceniem praw samorządu. Godzi ono w dotkliwy sposób w interesy miasta. Według ścisłych obliczeń przynosi ono elektrowni łódzkiej około 2 i miliona marek czystego zysku miesięcznie. Wiadomo zaś, że akcja narzucenie tej instytucji rekrutują się przeważnie z pośród cudzoziemców: Niemców i szwajcarów.

Wobec takiego pogwałcenia praw miejskich w interesie wielkiego kapitału i z niesłychaną krzywdą dla miasta, magistrat miasta Łodzi zaprotestował przeciwko zmianie taryfy, ustanowionej z pominięciem prawa oraz uprzedził elektrownię o skutkach prawnych, wynikających z nieprzezwyciężenia umowy koncesyjnej, również rada miejska zwróciła się z energicznym protestem do ministerstwa spraw wewnętrznych. Niezależnie od powyższego w sprawie tej wniesiona została przez posłów łódzkich interpelacja do Sejmu, dotychczas jednak magistrat odpowiadał na takową nie, otrzymać.

Tymczasem, bez względu na zabieg i protesty zarządu miejskiego, dyrekcja elektrowni uzyskała od urzędu elektryfikacyjnego w sposób również bezprawny jak i poprzednio, nową, nieumotywowaną podwyżkę taryfy do mk. 3,70 za 1 kw. godz. światła i mk. 2,55 za 1 kw. godz. napędu.

Zarząd miasta, nie zrażając się tym nieoczekiwanym rezultatem dotychczasowych zabiegów, zdecydowany jest uczynić wszystko, by bezprawnie narzucone miastu i obciążające niesłusznie ogół mieszkańców podwyżki taryfy zostały zniesione.

Podwyżki pracowników miejskich.

Po uprzednim porozumieniu się z zarządami związków zawodowych, urzędników, oraz robotników miejskich, prezydium magistratu, uwzględniając ciężkie warunki życia, postanowiło:

- 1) podwyższyć z dniem 1 lipca 1920 r. wynagrodzenie dyktarzystów i robotników stałych, pobierających dotychczas po 75 mk. dziennie do 90 marek dziennie;
- 2) podwyższyć z dniem 1 lipca 1920 r. wynagrodzenie robotników sezonowych, zatrudnionych na prowadzonych przez wydziały budownictwa i plantacji miejskich robotach publicznych, oraz zarabiających dotychczas po 50 mk. dziennie, do 75 marek dziennie;
- 3) podwyższyć z dniem 1 lipca 1920 r. o 20 proc. wynagrodzenie niższych funkcjonariuszów miejskich, pobierających dotychczas mniej, niż po 75 mk. dziennie;
- 4) podwyższyć z dn. 1 lipca b. r. pobory urzędników etatowych: klasy V do 2,300 mk. miesięcznie; klasy IV do 2,550 mk., kl. III do 2,800 mk., kl. II do 3,100 marek, kl. I do 3,300 mk. kl. I do 3,700

marek, kl. Ia do 4,000 mk. kl. A—do 4,000 mk., kl. A. następnymi kategoriami stosownie do uznania prezydium magistratu;

5) podwyższyć z dn. 1 lipca r. b. wynagrodzenie urzędników nieetatowych (otrzymujących pensje półmiesięczne lub dwutygodniowe) w tym samym stosunku co i pracownikom etatowym, wobec tego, że miesięczne pobory ich odpowiadają odpowiedniej klasie;

6) uważać 2/3 podwyższonego poboru za pensję, ewentualnie zarobek zasadniczy zaś 1/3 za stały dodatek drożyzniany;

7) wypłacać od 1 sierpnia b. r. na żonę ewentualnie męża niezarobkującego, oraz na każde dziecko do lat 17-tn włącznie, ewent. starsze uczęszczające do średniego zakładu naukowego: a) pracownikom etatowym po 200 marek miesięcznie, b) pracownikom nieetatowym po 150 miesięcznie; c) pracownikom dziennym po 100 mk.;

8) nie brać pod uwagę przy wyplacaniu różnicy pensji, ewent. zarobku za miesiąc lipiec b. r. wypłaconej w tym miesiącu. 3-oj raty jednorazowego 75 proc. dodatku drożyznianego, przyznanego uchwałą Rady Miejskiej z dn. 18 maja b. r.;

9) podwyższyć odpowiednie pozycje zamierzeń starbowych zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1920/21 o ogólną sumę 13,000,000 marek, oraz zwrócić się do Rady Miejskiej o zatwierdzenie uchwały.

Szkola gospodarstwa domowego.

Magistrat postanowił uruchomić z początkiem nowego roku szkolnego miejską szkołę gospodarstwa domowego pod kierownictwem p. E. Nakielskiej. Tytułem upisowego pobierać się będzie od uczennic zwrot kosztów poniesionych na kupno produktów żywnościowych, potrzebnych do nauki gotowania.

Śmiertelność i choroby w Łodzi.

(Od 1-go — 7-go sierpnia).

Rodzaj choroby	zaboj.	zgonów	w tej liczbie zach.			
			mk. kob. chrz. żyd.			
Tyfus płamisty	3	1	2	1	2	1
" brzuszący	29	3	15	14	18	11
Czerwonka	7	22	42	30	56	17
Płonica	45	10	19	26	34	11
Blonica	6	4	5	1	5	1
Zapalenie opon mózgowych	1	—	1	—	1	—
Gorączka p. lóg.	—	—	—	—	—	—
Róża	—	—	—	—	—	—
Osipa	1	—	1	—	1	—
Gruźlica	—	17	—	—	—	—
Odra	2	—	1	—	1	—
Krzusiec	2	—	1	1	2	—
Malarja	1	—	1	—	1	—

Budżet m. Zgierza.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej m. Zgierza zatwierdzono budżet miejski na rok administracyjny 1920/21, zamykający się w przychodzie i rozchodzie sumą marek 3,679,350.

Swalnia dla Czerwonego Krzyża.

Związek uczenia średnich szkół żydowskich zorganizował swalnię dla żołnierzy w lokalu gimnazjum p. Hochsteinowej (Włoczańska 23). Maturzystki i uczennice starszych klas, pragnące zafiarować swą pracę, mogą się zgłaszać codziennie w godzinach od 10—1 i od 4—7.

Samobójstwo.

Wczoraj mieszkańcy domu przy ulicy Zawadzkiej 10 zaalarmowani zostali wypadkiem samobójstwa, jakie popełnił syn tutejszego przemysłowca, Wiktor Stulek, który pozbawil się życia, skierowawszy lufę rewolwerową w usta. Przyczyna samobójstwa narażenie nie wyjaśniona.

Kradzieże.

— Z mieszkania Reginy Kuńskiej przy ul. Żorawiej № 8 skradziono garderobę i różne rzeczy, wartości 120 tysięcy marek.

— W fabryce Juljusza Lohra przy ul. Hypoteckiej № 25 skradziono towaru na sumę 40,000 mk.

— Z mieszkania Sali Kajanowskiej (Cegielińska 57) skradziono różnych rzeczy na sumę 80,700 mk. Sprawca kradzieży skrył się. W związku z tą kradzieżą policja dokonała rewizji w mieszkaniu Chaj Lewand

przy ul. Wolborskiej № 86, u której znaleziono pewną część skradzionych rzeczy. Chaję Lewand aresztowano i osadzono w więzieniu.

Kradzież kasetki z pieniędzmi.

Z mieszkania S. Lublinera, przy ul. Aleksandrowskiej 11, skradziono wczoraj kasetkę żelazną, w której znajdowało się 100,000 mk. Sprawa skierowana do urzędu śledczego.

Lotnictwo na wojnie.

Nie każdy zdaje sobie sprawę z tej wielkiej roli, jaką gra lotnictwo w obecnej wojnie. Jeśli optacilo się wprowadzenie na front dziesiątków tysięcy aparatów lotniczych, widocznie musiałby one oddawać gminom walczącym wielkie usługi. Lotnictwo wojskowe ma swoją historję, jako środek pomocniczy — jako samodzielny rodzaj broni lotnictwo powstało dopiero w czasie wojny europejskiej.

Lotnicy-obszernicy stanowią najbardziej rozwiniętą kategorję wojsk powietrznych, w której skład wchodzi przede wszystkim lotnicy wywiadowcy, następnie lotnicy obserwatorzy artylerji i łącznicy.

Lotnicy wywiadowcy mają za zadanie odbywanie wywiadów w głębi kraju nieprzyjacielskiego celem obserwowania ruchów wojsk, przewozu materiałów bojowych, ruchu kolejowego i t. p. Zadanie ich jest ważne, szczególnie w czasie walki ruchowej. Podobne zadanie mają oni w czasie walki pozycyjnej już o 20 km. poza frontem. W czasie walki fortecznych lotnicy wywiadowcy obserwują wszelkie przegrupowania wojsk nieprzyjacielskich, co unemożliwia zaskoczenie załogi twierdzy. Obserwatorzy badać teren, dokonując zdjęć fotograficznych i donoszą dowództwu o wszelkich spostrzeżeniach za pomocą radiotelegrafu.

Oddziały lotnicze łącznikowe lub lotnicy obserwatorzy piechoty towarzyszą piechocie w czasie natarcia, informując dowództwo o chwilowych stanie walk na poszczególnych odcinkach, pomagają do wyznaczenia miejscowych powodzeń i donoszą, gdzie należy wysłać posiłki. Leczą niedokrrotnie na wysokości 100—200 metrów nad ziemią, obrzucając ogniem karabinowym spieszając na pomoc posiłki przeciwnika, albo też wyrzucając zamieszanie wśród szeregów w gr, rażąc ogniem i bombami szafując się kolumny.

Do tych samych celów używa się również balony na wjeźli, zaopatrzone zamiast w radiostacje — w zwykły telefon.

Oddziały obserwatorów artylerji mają zadania natury taktycznej, polegające na kierowaniu ogniem artylerji, umożliwianiu jej ostrzelwania zakrytych celów. O ogromne znaczenie ognia działowego w walkach pozycyjnych świadczą w znacznej mierze dobrym lotnikom artylerjijskim.

Lotnicy bojowi mają podobne zadania, jak i piechota na lądzie, a więc walczenie z flotyllą powietrzną wroga, zjawiającą się czy to w celach wywiadowczych, czy też w celu obrzucenia pewnych stanowisk bombami, a także zadanie walczenia z wrogami nad zajętych przez niego terenem, podczas eskortowania własnych oddziałów wywiadowczych lub grup rażącojących bomb. Lotnik bowiem musi również odbywać służbę bezpieczeństwa na podobieństwo patrolu pieszy, polegającą na krążeniu w ciągu określonego czasu nad wyznaczonym odcinkiem, celem nie dopuszczenia lotników nieprzyjacielskich.

Iskadry zrzucające bomby pożarowe, wybuchowe, lub gazowe (duszące) robią wycieczki w głębi kraju w celu wysadzenia w powietrze najważniejszych węzłów kolejowych, dróg i szos, mostów, fabryk amunicji itp. urządzeń wojskowej. Poza tem pomagają one naoczniejszą piechocie, obrzucając bombami rowy strzeleńskie nieprzyjaciela i niszcząc wykrywane stanowiska artylerji.

Tak przedstawia się w ogólnym zarysach praca lotników wojskowy h. Widzimy, iż je t ona bardzo rozmaita—zależnie od okoliczności — a szeregi świadczą o nadzwyczajnym rozwoju lotnictwa, tak zwanej „czwartej broni”.

Giełda towarowa w Łodzi.

Dnia 12 sierpnia 1920 r.

Przedza bawełn. w żądaniu tranz.			
№ 241	400.—	400.—	
№ 323	500.—	—	
Przedza czesank.			
№ 563 AB	1567	za kilo.	

Sprostowanie!

W nr. 186 z dnia 15 lipca r. b. w „Głosie Polskim” była wzmianka, iż p. Karol Lehman, będący pod zarzutem uprawiania lichwy towarowej, jest dyrektorem naszej fabryki.

Niniejszym prostujemy, iż p. Lehman dyrektorem naszym nigdy nie był, lecz pracował przejściowo w fabryce naszej jako buchalter i sprawa gromadzenia przez niego papieru nie wspólnego z fabryką naszą nie miała.

Towarzystwo Akcyjne Fabryk Papieru
ROB. SAENGER.

Przymus ubezpieczeniowy.

Do Sejmu złożone zostały wnioski w sprawie wprowadzenia przymusu ubezpieczeniowego.

1) Utworzenia państwowego zakładu ubezpieczenia od ognia dla wsi i miasteczek...

2) Wydanie ustawy w przedmiocie przymusowej powszechnej asekuracji od ognia...

3) Likwidacji istniejących w Polsce zakładów ubezpieczeń i zaprowadzenia ogólnej asekuracji państwowej...

Z poza kół poselskich z instytucji ubezpieczeń wzajemnych w Kongresowce wyszedł projekt utworzenia państwowego monopolistycznego zakładu ubezpieczeń pod nazwą „państwowej dyrekcji ubezpieczeń” z przymusem ubezpieczenia od ognia...

ubezpieczeń z przymusem ubezpieczenia od ognia wszystkich budowli z wyjątkiem fabrycznych w całościowej wartości oraz ruchomości rolnych...

Nadto na zjeździe członków Związku miast polskich powstał projekt utworzenia zakładu ubezpieczeń wzajemnych miejskich z przymusem ubezpieczenia od ognia w tym zakładzie budowli do wysokości połowy wartości szacunkowej.

Najdalej z wszystkich tych projektów idzie wniosek p. H. Hausnera. Domaga się on bowiem u państwowienia wszystkich gałęzi ubezpieczeń.

Najbardziej przekonującym argumentem za przymusem ubezpieczeń od ognia są wielkie straty, jakie kraj corocznie ponosi wskutek pożarów.

rowym za pomocą stosownych ustaw budowlanych i ich należytęgo wykonywania oraz na odpowiednim poziomie stojące pożarnictwo najsukcesyjniej bronią kraj od strat pogorzelowych.

W ostatnich czasach w związku ze zwiększonymi potrzebami państw, spowodowanymi wojną, odżyły dążenia do upaństwowienia i w dziedzinie ubezpieczeń.

Monopol ubezpieczeniowy znalazł zastosowanie: w Rosji bolszewickiej, małej rzeczywistości południowo-amerykańskiej Urugwaj, we Włoszech i w niektórych kantonach szwajcarskich.

Rząd bolszewicki w r. 1913 zaprowadził monopol państwowy dla wszystkich gałęzi ubezpieczeń, znosząc wszystkie prywatne orga-

nizacje ubezpieczeniowe, które nakazał zlikwidować do 1 kwietnia 1919 r.

Upaństwowienie ubezpieczeń w Urugwaju w r. 1912 nastąpiło wskutek braku krajowych zakładów ubezpieczeń i w celu usunięcia instytucji zagranicznych, co jednak nie dało się przeprowadzić wobec protestu rządu angielskiego.

Minister Nitti obiecywał sobie wiele po wprowadzeniu w r. 1912 monopolu ubezpieczeń żyłowych we Włoszech. Obliczał, że po 25 latach monopol ten przyniesie państwu włoskiemu 20 milionów lirów dochodu, które były by obracane na cele ubezpieczeń społecznych.

W 18 kantonach szwajcarskich istnieje przymus dla ubezpieczeń budynków i funkcjonują tam państwowe zakłady monopolowe; w niektórych kantonach istnieją zakłady ubezpieczeń dla ruchomości, z których jeden potężony jest z przymusem.

Związek polskich instytucji ubezpieczeniowych występuje oczywiście przeciwko wprowadzeniu przymusu ubezpieczeniowego. W obszernym memoriale usiłuje zwalczać projekty wprowadzenia mo-

nopolu ubezpieczeniowego, zażądało, że „nigdzie państwo nie potrzebuje w takim stopniu faktycznej i działalności prywatnej jak tam, gdzie siły, instancje porządku nie dorosły jeszcze do spełnienia najkonieczniejszych zadań administracji publicznej”.

Związek Instytucji ubezpieczeniowych obawia się, że nasza państwowość polska nie upora się z trudnościami wprowadzenia w życie monopolu ubezpieczeniowego. Zależałoby to oczywiście od wykonawców.

Dr. Leon Szayerowicz, Akuszerka i choroby kobiece. Ul. Krótka № 6.

Przyjmuje od godz. 10-1 i od 3-7 w Dzielna nr. 11.

Ogłoszenie.

Komunikujemy, iż siedzibę wędzone hurtowo i detalicznie od mk. 1.-- do mk. 2.50 fen. za sztukę, sprzedaje skład żywnościowy Wydziału Zaprowiantowania Miasta, Jerozego 8.

SKLEPU

poszukują od ul. Dzielnej do Nawrota, dam odstępnego, pośrednictwo sowicie wynagrodzą. Oferty do „Głosu Polsk.” sub „D.U.” 520-1

„Union” Benedykta № 2, (lewa strona).

przyjmuje do komisowej sprzedaży i kupuje na własny rachunek wszelkie towary, meble, fortepiany, pianina, kasy żelazne, portjery, obrusy, przedmioty zbytku i t.p.

Hurt. Detal.

BIURO OGŁOSZEN TEOFIL PIETRASZEK WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 115, TEL. 509-75.

Ważne dla przedsiębiorstw wszelkich gałęzi!!! ZAPROWADZANIE KSIĄG HANDLOWYCH SPORZĄDZANIE BILANSÓW STALY NADZÓR NAD BIUROWOŚCIĄ

Posiadłość fabryczna z domem mieszkalnym w większym garnizonem mieście Pomorza na sprzedaż.

POCIĄGI HANDLOWE z eskortą z Polski do Francji i z powrotem. TRANSPORTS-POLONAIS HAVRE-PARIS

Dla przyjeżdżających do Poznania. „TUNEL EUROPEJSKI” Największa Restauracja w Poznaniu — Kantaka 2/4

Dr. S. KANTOR Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopięciowych.

Dentysta E. Koprowski Piórkowska № 35 powrócił.

Bryczki najnowszych fasonów, po woz, landa, karetka na żelaznych i gumowych kołach...

Dentysta M. BŁUGACZ-KANIEWSKA powróciła. Ul. Zawadzka № 6.

Szukam rodowitego angiłka dla konwersacji. Oferty z podaniem adresu do Adm. „Głosu” pod C. D. 14-3

Lekarz-dentysta E. Morgenstern Kilińskiego № 47

Ogłoszenia drobne.

AAA. Kupię meble, dywany, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, placę najliepiej. Chrzanowicz, Wólczańska 43 m. 6.

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

Przedam parę łózek, szafę, wyścigaczkę, noże, widelce, łyżki, pisalnik. Piórkowska nr. 189-9. 490-6

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 35.—, Kwartalnie Mk. 105.—, Za odnośne przelicza się Mk. 5.— miesięcznie.

Redaktor i wydawca Marceli Sachs. W drukarni „Głosu Polskiego” Piórkowska 88